

ΟΛΥΜΠΙΟΣ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Στον «αέρα» η φαρμακευτική περίθαλψη των ασθενών

Ο πρόεδρος του ΣΦΕΕ μιλάει για την υπερφορολόγηση της βιομηχανίας του φαρμάκου και την ανάγκη επανεξέτασης του clawback, ενώ παρουσιάζει τις προτάσεις για την επόμενη μέρα του κλάδου

«**Δ**εν μπορούμε να συνεχίσουμε να κλείνουμε τα μάτια, η κατάσταση είναι εκτός ελέγχου! Η αυξανόμενη πορεία του clawback εξοντώνει τις φαρμακευτικές εταιρείες, μειώνει τις θέσεις εργασίας, ακυρώνει τα όποια επενδυτικά προγράμματα και πάνω από όλα θέτει σε τεράστιο κίνδυνο την πρόσβαση των ασθενών σε νέα αλλά και σε υπάρχοντα φάρμακα» υπογραμμίζει στη συνέντευξή του στο «Βήμα» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ) κ. **Ολύμπιος Παπαδημητρίου**. Κρούει τον κώδωνα του κινδύνου τονίζοντας ότι «ο μηχανισμός που έχει στηθεί είναι θέμα χρόνου να τινάξει στον αέρα το σύστημα της φαρμακευτικής περίθαλψης». Παράλληλα παραθέτει τις προτάσεις για να αναζωογονηθεί ο κλάδος, ο οποίος είναι έτοιμος να ξεδιπλώσει το τεράστιο δυναμικό του, αλλά με την προϋπόθεση ότι θα ολοκληρωθούν οι μεταρρυθμίσεις στη φαρμακευτική πολιτική.

► Έχετε θέσει το θέμα του clawback σε όλες τις κυβερνήσεις. Θεωρείτε ότι η τελευταία έκθεση της Κομισιόν για την αυξανόμενη πορεία του σας δικαιώνει; Εκτιμάτε ότι θα επηρεάσει τις εξελίξεις την επόμενη μέρα;

«Δεν τίθεται θέμα δικαίωσης, αλλά επιβίωσης του συστήματος υγείας, των φαρμακευτικών εταιρειών και – το κυριότερο – των ίδιων των ελλήνων ασθενών! Η Κομισιόν βλέπει στην τελευταία έκθεσή της αυτό στο οποίο η ελληνική κυβέρνηση κλείνει τα μάτια τα τελευταία χρόνια. Βλέπει ότι η βιομηχανία του φαρμάκου υπερφορολογείται, με το clawback για τις φαρμακευτικές εταιρείες να αυξάνεται ανεξέλεγκτα χρόνο με τον χρόνο. Ο Σύνδεσμος Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ) κρούει εδώ και χρόνια τον κώδωνα του κινδύνου, καθώς από τα 79 εκατ. ευρώ το 2012, οι υποχρεωτικές επιστροφές για το 2018 υπερβαίνουν τα 570 εκατ. ευρώ και οι προβλέψεις για το 2019 δείχνουν πως θα αγγίξουν τα 700 εκατ. ευρώ για το τρέχον έτος, δηλαδή η υπερφορολόγηση θα ξεπεράσει το 70%! Δεν μπορούμε να συνεχίσουμε να κλείνουμε τα μάτια, η κατάσταση είναι εκτός ελέγχου! Αυτή η αυξα-

νόμενη πορεία του clawback εξοντώνει τις φαρμακευτικές εταιρείες, μειώνει τις θέσεις εργασίας, ακυρώνει τα όποια επενδυτικά προγράμματα και, πάνω απ' όλα, θέτει σε τεράστιο κίνδυνο την πρόσβαση των ασθενών σε νέα αλλά και σε υπάρχοντα φάρμακα!

Το πιο σημαντικό σημείο της έκθεσης ωστόσο είναι εκείνο που αναφέρεται στην ανάγκη να υπάρξει συνυπευθυνότητα μεταξύ της Πολιτείας και των φαρμακευτικών εταιρειών, όπου τονίζεται: «Εάν ο μηχανισμός clawback δεν επανεξεταστεί για να διασφαλίσει ότι η δομή κινήτρων του περιορίζει τον ηθικό κίνδυνο και βελτιώνει την ισορροπία της κατανομής των βαρών μεταξύ του δημόσιου τομέα και των ιδιωτικών εταιρειών, η στρέβλωση αυτή μπορεί να συμβάλει στην καθυστέρηση της εφαρμογής διαρθρωτικών μέτρων». Με απλά λόγια, όσο υπάρχει το μαλακό μαξιλάρι του clawback δεν πρόκειται να εφαρμοστούν διαρθρωτικές αλλαγές, γιατί άλλος πληρώνει.

Ευελπιστούμε πράγματι ότι το περιεχόμενο της έκθεσης θα ληφθεί σοβαρά υπόψη από εκείνους που θα κληθούν να χαράξουν πολιτική υγείας το προσεχές διάστημα, ώστε να καθορίσει τις εξελίξεις. Είναι πλέον τεκμηριωμένο ότι για να ελεγχθεί η κατάσταση πρέπει να ολοκληρωθούν μέτρα που θα θέσουν υπό έλεγχο τη ζήτηση, αλλά και να υπάρξει ορθολογική χρηματοδότηση για τη δημόσια φαρμακευτική δαπάνη. Μόνο έτσι θα βρεθεί ισορροπία στην κατανομή των βαρών μεταξύ του δημόσιου τομέα και των ιδιωτικών εταιρειών. Ενδεικτικά αναφέρω ότι ενώ υπάρχει το clawback σε 12 ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας, μόνο στη χώρα μας βαίνει συνεχώς αυξανόμενο και ανεξέλεγκτο, με το ποσοστό των επιστροφών να είναι τέσσερις φορές πάνω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο! Στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες υπάρχει ένα όριο ή/και συνυπευθυνότητα με την Πολιτεία. Αυτό είναι το αίτημά μας, αυτό προτείνει και η έκθεση της Κομισιόν. Νομίζω ότι ήρθε η ώρα να γίνει πράξη».

► Έχετε μιλήσει για την ανάγκη διαρθρωτικών μέτρων, εν μέσω κρίσης και μνημονίων. Ποια είναι αυτά;

«Η πλήρης και διαχρονική εφαρμογή – και όχι απλή νο-

«Η Πολιτεία έχει επαναπαυθεί στην "εύκολη" λύση, που είναι η μετακύλιση της υπέρβασης της δαπάνης στις φαρμακευτικές εταιρείες και στους ασθενείς» αναφέρει ο πρόεδρος του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος κ. Ολύμπιος Παπαδημητρίου

μοθέτηση – διαρθρωτικών μέτρων για τον εξορθολογισμό της δαπάνης και τον έλεγχο της ζήτησης είναι ένα πάγιο αίτημά μας. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται τα θεραπευτικά πρωτόκολλα, τα μητρώα ασθενών για φάρμακα υψηλού κόστους και χρόνια νοσήματα, η ηλεκτρονική συνταγογράφηση στα νοσοκομεία, ο οργανισμός αξιολόγησης τεχνολογιών υγείας (HTA) και η εύρυθμη λειτουργία του, η επιτροπή διαπραγμάτευσης και η εύρυθμη λειτουργία της, οι κεντρικές διαδικασίες προμηθειών και βέβαια ο έλεγχος της συνταγογράφησης των γιατρών. Ολα αυτά είναι μέτρα που εφαρμόζονται εδώ και χρόνια στην Ευρώπη.

Οι προτάσεις μας στηρίζονται σε τρεις πυλώνες:

- Στην αναθεώρηση του ύψους της δημόσιας δαπάνης για το φάρμακο, με βάση τις πραγματικές ανάγκες της χώρας μας.
- Στον καθορισμό ανώτατου ορίου στο clawback και στη συνυπευθυνότητα της Πολιτείας με τις φαρμακευτικές εταιρείες

στην υπέρβαση της δαπάνης, καθώς αυτό θα πιέσει το σύστημα να εφαρμόσει τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις, αλλά και θα ενισχύσει την επιχειρηματική προβλεψιμότητα.

- Στη σύναψη μνημονίου συνεργασίας με την Πολιτεία, δι-άρκειας τριών-πέντε ετών, όπου θα διαμορφώνεται ένα συνοπτικό πλαίσιο στόχευσης για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Είναι σημαντικό η Πολιτεία να εξασφαλίσει τις συνθήκες αυτές που θα διασφαλίζουν ένα βιώσιμο σύστημα υγείας, με επίκεντρο την απρόσκοπτη πρόσβαση των ασθενών στις απαραίτητες για τη ζωή τους θεραπείες».

► Γιατί έχει καθυστερήσει η δρομολόγησή τους;

«Εκτιμώ ότι η Πολιτεία έχει επαναπαυθεί στην "εύκολη" λύση, που είναι η μετακύλιση της υπέρβασης της δαπάνης στις φαρμακευτικές εταιρείες και στους ασθενείς. Το σκηνικό που έχει διαμορφωθεί περιγράφεται με απλά λόγια ως

εξής: Η Πολιτεία διαχειρίζεται το σύνολο των δαπανών για το φάρμακο μέσω προκαθορισμένων κλειστών προϋπολογισμών (2,5 δισ. ευρώ από το 2016 μέχρι το 2022). Αγοράζει φάρμακα για λογαριασμό των ασφαλισμένων αλλά και των ανασφαλιστών χωρίς όριο, εξυπηρετεί κάθε ανάγκη υπαρκτή ή ανύπαρκτη, πολλές φορές δημιουργεί μόνη της ανάγκη, αλλά πληρώνει αυτό που έχει προαποφασίσει. Τη διαφορά, δηλαδή την όποια υπέρβαση, την πληρώνουν πρωτίστως οι φαρμακευτικές εταιρείες που παράγουν ή διαθέτουν τα φάρμακα, μέσω των υποχρεωτικών επιστροφών και εκπτώσεων (clawback & rebates) και δευτερευόντως οι ασθενείς με τις συμμετοχές τους. Η επανάπαυση που δημιουργεί ο μηχανισμός του clawback στην Πολιτεία τεκμηριώνεται πλέον και με την έκθεση της Κομισιόν! Ο μηχανισμός που έχει στηθεί όμως είναι θέμα χρόνου να τινάξει στον αέρα το σύστημα της φαρμακευτικής περίθαλψης αν δεν μπει ένα φρένο στην τάση που όλα αυτά τα χρόνια έχει διαμορφωθεί!».

► Έχουν διαμορφωθεί μετά την έξοδο από τα μνημόνια οι συνθήκες για ένα σταθερό, επιχειρηματικό περιβάλλον, ιδίως στον κλάδο της φαρμακοβιομηχανίας;

«Υποτίθεται πως το 2019 είναι η πρώτη χρονιά στην οποία η χώρα και η οικονομία βρίσκονται έξω από τη μνημονιακή επιτήρηση. Ωστόσο, για τον κλάδο του φαρμάκου τίποτα δεν έχει αλλάξει προς το καλύτερο... Αντίθετα, τα πράγματα συνεχίζουν να χειροτερεύουν χρόνο με τον χρόνο. Για παράδειγμα, το νέο μοντέλο τιμολόγησης είναι ασαφές, με κίνδυνο να γίνει άνω κάτω η αγορά εν μέσω εκλογικής περιόδου, το νέο μοντέλο αποζημίωσης έχει πολλά κενά, η κυβέρνηση αναζητά rebates 13 χρόνια πίσω, τα οποία έχουν καταπέσει στα ανώτατα δικαστήρια. Ολα αυτά σίγουρα δεν καταδεικνύουν προβλεψιμότητα και σίγουρα όχι ένα σταθερό επιχειρηματικό περιβάλλον! Ας σταματήσει επιτέλους η πολιτική φαρμάκου να είναι πεδίο πολιτικής αντιπαράθεσης με στόχο πολιτικά οφέλη που όμως οδηγούν στην απαξίωση της δημόσιας υγείας. Ας γίνει επιτέλους κατανοητό πως η συνεχώς αυξανόμενη οικονομική αφάιμαξη του φαρμακευτικού κλάδου λειτουργεί σε βάρος των ασθενών, της δημόσιας υγείας και της εισόδου νέων επαναστατικών θεραπειών στη χώρα, στερώντας εργασίας σε νέους επιστήμονες και σε έμπειρους επαγγελματίες, πλήττει την ανάπτυξη και την επιχειρηματικότητα και τελικά αποδυναμώνει την πραγματική οικονομία».